

Marcel Pheijffer

De introductie van ebitdac als nieuw winstbegrip zorgt voor nog minder vergelijkbaarheid van cijfers. Niet doen, vindt Marcel Pheijffer.

DISCUSSIE | Column | 19 mei 2020

De coronacrisis mag geen excuus zijn voor fantasy accounting

🕒 Leestijd van ongeveer 3 minuten 💬 5 reacties

De orgie van winstbegrippen kent een nieuwe deelnemer: ebitdac. Oftewel: *earnings before interest, tax, depreciation, amortization* én covid-19. Een winstbegrip dat rekening houdt met de financiële gevolgen van het virus dat ons teistert. Vooral ondernemingen die met een winstval te maken hebben, zullen die ebitdac gebruiken. Zij tonen daarmee aan dat het virus hun winst aantast en suggereren dat er fraaie(re) cijfers zouden zijn gepresenteerd zonder pandemie. Dat is vast zo, maar hoe stel je de effecten op betrouwbare wijze vast?

De introductie van het nieuwe begrip komt op een pikant moment: in december 2019 kondigde de International Accounting Standards Board (IASB) onder leiding van Hans Hoogervorst juist aan een einde te maken aan de wildgroei van winstbegrippen. Zoals de acroniemen ebit, ebita, ebitda en de winst voor en na bijzondere posten; en dan met name de vele varianten daarop, die vaak worden voorafgegaan door de term 'adjusted'. Beleggers hekelen de stroom aan winstbegrippen, die tot zeer wisselende uitkomsten leiden en de vergelijkbaarheid van winstcijfers

LAATSTE DISCUSSIE

DISCUSSIE | Column | 28 mei 2020

Sector, hebt u even?

DISCUSSIE | Column | 27 mei 2020

Luisteren, spreken, zwijgen

DISCUSSIE | Opinie | 26 mei 2020

Het accountantskantoor zonder kantoor, wie durft?

DISCUSSIE | Opinie | 25 mei 2020

Testen, testen NOW

DISCUSSIE | Column | 25 mei 2020

Kwartiermaker, heb je een kwartiertje?

[Meer discussie](#)

bemoeilijken.

De IASB wil een einde maken aan de winstverwarring en komt tot een drietal vastomlijnde winstbegrippen. Het voorstel daartoe is momenteel in consultatie. De reactietermijn zou volgende maand aflopen, maar is door de coronacrisis verlengd tot eind september. Ik ben benieuwd in hoeverre belanghebbenden de noodzaak van alternatieve winstbegrippen - zoals ebitdac - al dan niet gaan onderschrijven.

Ik ben geen voorstander van het gebruik van ebitdac als winstparameter. Dat leidt alleen maar tot verdere begripsinflatie en nog minder vergelijkbaarheid van cijfers. Het kan ook leiden tot ongewenste creativiteit en opportunisme in de verslaggeving, het zogenoemde *fantasy accounting*: van alles afboeken door het virus de schuld te geven, om vervolgens weer grafieken met stijgende lijnen te kunnen tonen.

Bovendien zegt ebitdac louter iets over het verleden. Voor interne analyses en gebruikers van de jaarrekening is het uiteraard van belang hoeveel extra kosten een onderneming heeft moeten maken in verband met de coronacrisis en hoeveel inkomsten door steunmaatregelen zijn gegeneerd. Maar dat is nog geen reden voor aanpassing van het door externe doeleinden te hanteren winstbegrip.

Het is voor belanghebbenden vooral wezenlijk wat corona betekent voor de toekomstige strategie en financiën van de onderneming. Wat zijn bijvoorbeeld de verwachte effecten van de coronacrisis op de omzet, kosten, resultaten, investeringen en financiering? Adequate toelichtingen in de jaarrekening en het bestuursverslag zijn hier belangrijker dan de schijnzekerheid van het gebruik van ebitdac als winstparameter. De energie die wordt gestoken in het bedenken van weer een nieuw winstbegrip kan beter worden gebruikt om beleggers adequaat te informeren over de toekomstige gevolgen van de coronacrisis.

Ondernemingen en accountants zullen mogelijk verkondigen dat de toekomst van het bedrijf ongewis is en dat een cijfermatige schets daarom niet valt te geven. Maar waarom lukt het organisaties zoals het Internationaal Monetair Fonds, de Europese Centrale Bank, De Nederlandse Bank en het Centraal Planbureau dan wel om door middel van scenario's voorspellingen te doen over de ontwikkeling van de economie? Waarom verwachten we van het kabinet dat in de begroting wel met de toekomst rekening wordt gehouden? Waarom zou een (beursgenoteerde) onderneming dat dan niet kunnen?

Met name van beursgenoteerde ondernemingen en hun accountants mogen we wat verwachten. Het lijkt mij nuttig om in de jaarstukken en accountantsverklaring (in de paragraaf *key audit matters*) mogelijke scenario's te schetsen. Anders gezegd: toon de te verwachten effecten van een omzet-, winst- en ebitdaling van bijvoorbeeld 10, 20 en 30 procent. Wat betekent dat voor de liquiditeitspositie en de financieringsconvenanten? Voor *going concern* en *goodwill*?

Toon de inzichten ten aanzien van al dan niet noodzakelijke aanpassing van het businessmodel, de strategie en te nemen maatregelen als dergelijke effecten zich daadwerkelijk voordoen. Toon als accountant de bevindingen ten aanzien van de toetsing van scenario's, sensitiviteitstoetsingen en mitigerende acties,

zoals dat ook wordt gedaan in het kader van de continuïteitsveronderstelling en de *goodwill impairment test*.

Dus: weg met ebitdac, geen nieuwe vorm van *fantasy accounting*. Anders zetten we de deur ook open voor ebitda gecorrigeerd voor de oliecrisis, een normale griepgolf, klimaateffecten, Donald Trump, Elon Musk en wat al niet meer.

Deze column is ook gepubliceerd in het FD van 19 mei 2020.

Wat vindt u van deze column?

Reageer

Marcel Pheijffer (1967) is hoogleraar Forensische Accountancy aan de universiteiten Nyenrode en Leiden.

GERELATEERD

NIEUWS | 29 mei 2020

Belastingmaatregelen coronacrisis voor ondernemers verlengd

Het economisch noodpakket wordt met een maand verlengd tot 1 oktober. Dat heeft het kabinet gisteren met de sociale partners afgesproken. →

NIEUWS | 29 mei 2020

Banken steunden bedrijven in coronacrisis met 12,8 miljard euro

De steun van Nederlandse banken aan bedrijven vanwege de coronacrisis is opgelopen tot 12,8 miljard euro. De Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) zegt 144 duizend... →

NIEUWS | 28 mei 2020

NBA: Derdenverklaring accountant biedt meerwaarde

'Beperkte rol voor accountants bij controle misbruik loonsubsidie NOW' kopte het Financieele Dagblad onlangs. Volgens het FD

NIEUWS | 28 mei 2020

Brussel keurt Nederlands garantieprogramma mkb goed

De Europese Commissie keurt de Nederlandse garantieregeling voor kleine bedrijven goed. De overheid staat hierbij voor 95 procent garant voor leningen tussen tienduizend... →

NIEUWS | 28 mei 2020

Vooraf horeca doet beroep op tegemoetkoming coronacrisis

Van alle mkb-bedrijven die in aanmerking kwamen, hebben horecabedrijven het meest gebruik gemaakt van de eenmalige tegemoetkoming van vierduizend euro (TOGS) om... →

Aanmelden nieuwsbrief

Ontvang elke werkdag (maandag t/m vrijdag) de laatste nieuwsberichten, opinies en artikelen in uw mailbox.

Bent u NBA-lid? Dan kunt u zich ook aanmelden via uw [ledenprofiel op MijnNBA.nl](#).

Accountant is een uitgave van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA).

NBA

ACCOUNTANT.NL

DOSSIERS

Home

Arbeidsmarkt

Fiscaal

Fraude en witwassen

Accountant maakt gebruik van cookies om de website te analyseren en te verbeteren en om advertenties te tonen. Door op 'akkoord' te klikken geeft u toestemming voor het gebruik van cookies. In de [cookieverklaring](#) vindt u meer informatie over het gebruik van cookies op deze site.

Akkoord